

REFERAT Sundhed- og omsorgsudvalget d. 18-05-2016

Mødedato Onsdag d. 18. maj 2016 kl. 14:00

Mødested Mødelokale C.3.10 Laksetorvet

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Lukket: Lukket punkt: Budgetlægning 2017-2020 på Sundheds- og omsorgsudvalgets område.....	4
Forventet regnskab pr. 31. marts 2016.....	5
Stressklinik.....	9
Status for forskning i Randers sundhedscenter - april 2016.....	12
Forløbsprogram for diabetes - revideret - april 2016.....	14
Konstituering af formand for sundheds- og omsorgsudvalget i udvalgsformandens sommerferie.....	15
Dialogmøde Ældrerådet og Sundheds- og omsorgsudvalget.....	16

Punkt 54: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-A00-2-15

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Steen Bundgaard

Punkt 55: Lukket: Lukket punkt: Budgetlægning 2017-2020 på Sundheds- og omsorgsudvalgets område

00.30.00-Ø00-1-16

Punkt 56: Forventet regnskab pr. 31. marts 2016

00.30.14-S00-2-15

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2016. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på driften opdelt på service og indkomstoverførsler. Derudover er der tillægsbevillingsansøgninger på drift, anlæg og finansiering for 2016.

Sagsfremstilling

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning pr. 31. marts 2016. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på driften opdelt på service og indkomstoverførsler. Derudover er der tillægsbevillingsansøgninger på drift, anlæg og finansiering for 2016. De bevillingsmæssige ændringer, som følger af budgetopfølgningen, giver netto 0. Samtidig kan der dog konstateres et betydeligt pres på serviceudgifterne.

Merudgifterne til serviceudgifter skal som udgangspunkt finansieres inden for udvalgets eget budget, jf. økonomistyringsreglerne og giver derfor ikke anledning til bevillingsmæssige ændringer. Resultatet kan sammenfattes således:

Serviceudgifter:

Servicerammen er under pres, idet fagforvaltningernes samlede indberetninger giver et forventet regnskab for 2016, der ligger ca. 18 mio. kr. over rammen. Det betyder blandt andet, at den ikke-finansierede service-bufferpulje på 41,2 mio. kr. er disponeret fuldt ud. De forventede merudgifter dækker over udfordringer på en række serviceområder. I nedenstående tabel sammenfattes de forventede afvigelser i forhold til det vedtagne budget for 2016:

Familieområdet - konto 5	14
Familieområdet - konto 6	3
Specialundervisning	12
Befordring skoleområdet	5
Integration, jf. bevilling feb. 2016	13
Hjælpe midler	2,2
Området for voksne med særlige behov	3,5
STU, flytning fra indkomst til service	4,3
Skoleområdet - fra drift til anlæg	-14
Øvrige, forbrug af opsparede midler mv.	16
I alt	59

Budgettet på familieområdet er under stort pres. Estimatet ultimo marts viser en samlet overskridelse af budgettet i 2016 på 14 mio. kr. (konto 5). Hertil kommer, at der på familieområdets myndighedsområde (konto 6) er et forventet merforbrug på 3 mio. kr. for 2016.

Der er udarbejdet en revideret økonomisk plan for stabilisering på familieområdet, som fremlægges til politisk godkendelse inden sommerferien. Handleplanens økonomiske del har som mål at bringe udgifterne på området i overensstemmelse med den budgetmæssige ramme. Effekten af handleplanen for 2016 er indregnet i ovenstående skøn. Det vurderes, at de iværksatte initiativer i forbindelse med handlingsplanen har den ønskede effekt således, at forbruget kan bringes i overensstemmelse med budgettet ved udgangen af 2017.

Ud over det forventede merforbrug i 2016 har familieområdet oparbejdet en gæld i regnskab 2015 på 16,7 mio. kr. på myndighedsområdet samt 5 mio. kr. på konto 6. Det vurderes ikke realistisk, at familieområdet selv kan afvikle en gæld i den størrelsesorden inden for budgetperioden parallelt med, at der opnås balance. I forbindelse med godkendelsen af regnskab 2015 besluttede byrådet derfor, at man vil se på mulighederne for en afvikling af familieafdelingens gæld som en del af budgetoplægget for 2017-20. Heri vil et eventuelt disponibelt overskud vedr. indkomstoverførslerne i regnskab 2015 eventuelt kunne indgå.

På området for specialundervisning forventes merudgiftsniveauet fra 2. halvår 2015 videreført ind i 2016. Byrådet blev orienteret om det stigende udgiftsniveau i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30/9 i 2015. Merudgifterne skyldes flere visitationer til de vidtgående specialtilbud på specialskolerne. For 2016 forventes der på den baggrund samlet set

merudgifter på 12 mio. kr. Den økonomiske udfordring løses inden for skoleområdet samlede økonomi, jf. den tildelingsmodel der er besluttet på området. Børn og skoleudvalget har nedsat en arbejdsgruppe, der arbejder med forslag til, hvorledes inklusionsarbejdet kan styrkes på den enkelte skole med henblik på at nedbringe udgifterne til specialundervisning. Der blev tilført 5 mio. kr. ekstra til området i forbindelse med skolestrukturforliget, og der er taget højde herfor i ovenstående skøn.

Byrådet behandlede den 8. februar 2016 sagen om udfordringerne i forbindelse med det stigende antal flygtninge og familiesammenførte. Det blev besluttet at give en tillægsbevilling til serviceområderne på i alt 13 mio. kr. finansieret af mindreudgifter vedr. indkomstoverførsler samt modtaget kompensation fra Ministeriet i form af et ekstraordinært integrationstilskud.

Det blev desuden besluttet, at et eventuelt yderligere tillægsbevillingsbehov skulle afvente resultatet af regeringsaftalen for 2016 og i givet fald medtages ved budgetopfølgningen pr. 30/6 2016.

Den aktuelle status er, at der ikke er kommet så mange flygtninge ud i kommunerne som forventet ved årsskiftet. Dette gælder generelt for alle landet kommuner og KL oplyser, at der blot er tale om tidsforskydning. Dette vil alt andet lige reducere et eventuelt yderligere tillægsbevillingsbehov i 2016.

Dertil kommer, at der siden byrådets behandling er indgået en såkaldt toparts-aftale mellem regeringen og KL der giver et løft til integrationsindsatsen i form af ekstra tilskud til etablering af boliger, refusion på halvdelen af udgifterne til midlertidig indkvartering samt en forhøjet af integrationstilskuddet. Den konkrete fordeling af beløb mellem kommuner er endnu ikke kendt og derfor er det endnu for tidligt at vurdere den samlede konkrete effekt af toparts-aftalen for Randers Kommune. Et særskilt spørgsmål er endvidere i hvilken grad servicerammen for 2016 bliver ”løftet” på landsplan – indtil videre er der ifølge KL tale om et forventet lille løft, men det bliver et af de vigtige emner til de kommende regeringsforhandlinger.

Ved næste budgetopfølgning (pr. 30/6) kan der således gives et mere præcist billede – både af udgiftssiden og indtægtssiden. På udgiftssiden vil der blive foretaget en fornyet vurdering af udgifterne til boligplacering, sagsbehandling, danskundervisning m.m. og på indtægtssiden vil udmøntningen af topartsaftalen samt resultatet af regeringsaftalen være kendt.

Endelig er området for tilbud til voksne med særlige behov præget af et stigende antal borgere med behov for ydelse. Området har også tidligere år været under pres, men dels har det gennem årene været muligt at sænke gennemsnitpriserne på ydelserne (ved besparelser og effektiviseringer), og dels har der været overskud fra børneområdet, som har kunnet overføres til voksenområdet. Begge disse muligheder vurderes umiddelbart ikke længere at være til stede. Forvaltningen er i gang med at vurdere mulighederne for at bringe udgiftsniveauet i overensstemmelse med budgettet.

Indkomstoverførsler, forsikrede ledige og aktivitetsbestemt medfinansiering:

Den store refusionsomlægning på beskæftigelsesområdet er trådt i kraft pr. 1/1 2016. I denne budgetopfølgning er der således kun erfaringer fra 3 måneder, og desuden er der på flere områder stor forsinkelse på relevante data. Dette betyder, at budgetopfølgningen på området er præget af betydelig usikkerhed, og som følge heraf søges der ikke om tillægsbevillinger til området i denne budgetopfølgning.

Anlæg:

For skattefinansieret anlæg udgør det korrigerede budget inklusiv tidsforskudte udgifter fra 2015 i alt 368,2 mio. kr. - heraf forventes på nuværende tidspunkt ca. 195 mio. kr. forbrugt i 2016. Der foretages en række bevillingsmæssige ændringer, som primært vedrører tidligere besluttede omflytninger af midler fra drift til anlæg vedr. skolerenoveringer samt kantine på kasernen og ombygning af Miljø og Tekniks lokaler på Laksetorvet.

I lighed med tidligere år, skal det understreges, at det forventede regnskab pr. 31/3 – herunder størrelsen af de forventede overførsler til 2017 – er forbundet med betydelig usikkerhed. Det faktiske forbrug pr. 31. marts indikerer, at det ovennævnte forbrug på service kan være et forsigtigt skøn. Regnskabet vil typisk vise et forbrug som ligger under summen af de indberettede skøn fra fagforvaltningerne. Samlet set vurderes det således, at forbruget vil ligge snævert omkring kommunens serviceramme. Forvaltningen har netop indberettet forventet regnskab til KL, og i denne indberetning er der foretaget en prognose- og erfaringsbaseret korrektion til de indberettede skøn fra fagforvaltninger på både service og på anlæg.

På baggrund af de samlede indberetninger fra landets kommuner, har KL vurderet, at servicerammen i 2016 meget vel kan komme under pres. Dette er ikke overraskende, idet regnskabsresultat og budget har nærmet sig hinanden over de seneste år på landsplan. Samtidigt viser regnskabstallene for 2015, at afvigelse i forhold til budgetterne er meget ulige fordelt mellem landets kommuner, ligesom en meget stor andel af det samlede mindreforbrug på landsplan i 2015 er samlet på en håndfuld store kommuner.

Økonomi

Nedenstående tabel viser de samlede bevillingsmæssige ændringer som følge af budgetopfølgningen. Der er tale om et nettounderskud på 29,3 mio. kr. i 2016, og et nettounderskud på 2,4 mio. kr. i 2017, samt et nettooverskud på -24,3 mio. kr. i 2018 og -7,4 mio. kr. i 2019.

Bevillingsansøgninger pr. 31. marts 2016

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Skatter og tilskud	0,0			

Serviceudgifter	1,1	4,0	4,0	4,3
Bufferpulje	-41,2	-41,2	-41,2	-41,2
Indkomstoverførsler	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Skattefinansieret anlæg	22,3	2,7	-24,0	-7,4
Ældreboliger	7,1	-3,0	-3,0	-3,0
Finansposter	41,2	41,2	41,2	41,2
I alt	29,3	2,4	-24,3	-7,4
I alt, netto 2016-19	0,0			

- = indtægt/mindreudgift, + = udgift/mindreindtægt

Nedenfor er bevillingsbehovet korrigeret for omflytningerne fra drift til anlæg samt omflytninger mellem service og indkomstoverførsler. Bevillingsændringerne med merudgifter berører alene indkomstoverførsler.

Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Enkeltydelser til børn med handicap	1,5	1,5	1,5	1,5
Tilbud til voksne, merudgiftskompensation	1,5	1,5	1,5	1,5
Merindtægter ældre- og handicapboliger, tilpasning til R2015 niveau	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Netto	0,0	0,0	0,0	0,0

Der er således tale om et bevillingsmæssigt behov på 3 mio. kr. årligt vedr. merudgifts-kompensationer på det sociale område samt enkeltydelser til børn med handicap, hvor bevillingerne ved en fejl ikke blev indarbejdet i budget 2016. Modsat foreslås indtægtsbudgettet vedr. husleje til ældre- og handicapboliger tilpasset de faktisk forventede indtægter. Dette giver en bevillingsmæssig ændring på -3 mio. kr. årligt i 2016 og frem. Netto er der således tale om et nettobevillingsbehov på 0 kr. For så vidt angår merudgifterne, er der som ovenfor nævnte tale om indkomstoverførsler, hvorfor forbruget ikke påvirker servicerammen.

Desuden foretages der omplaceringer mellem bevillingsområderne, jf. bilag, som netto giver 0.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til byrådet via fagudvalg og økonomiudvalget,

- at der gives tillægsbevillinger til serviceudgifterne på 1,1 mio. kr. i 2016, 4 mio. kr. i 2017 og 2018 samt 4,3 mio. kr. i 2019,
- at der gives tillægsbevilling på -41,2 mio. kr. årligt til eliminering af servicebufferpuljen.
- at der gives tillægsbevilling på -1,3 mio. kr. årligt til indkomstoverførsler.
- at der gives tillægsbevilling til skattefinansieret anlæg på 22,3 mio. kr. i 2016, 2,7 mio. kr. i 2017, -24,0 mio. kr. i 2018 og -7,4 mio. kr. i 2019,
- at der gives tillægsbevilling til ældreboliger på 7,1 mio. kr. i 2016, -3,0 mio. kr. i 2017-19.
- at der gives tillægsbevilling til finansposter på 41,2 mio. kr. årligt som modpost til eliminering af servicebufferpuljen.
- at der foretages omplaceringer, jf. vedlagte bilag, som netto giver 0,
- at budgetopfølgningen i øvrigt godkendes.

Direktionen, 12. maj 2016, pkt. 64:

Beslutning

Indstilles tiltrådt.

Fraværende: Steen Bundgaard

Bilag

Forventet regnskab 2016 - budgetopfølgning pr. 31. marts 2016

Notatskabelon ØU

Notatskabelon ØU erhverv

Notatskabelon BS

Notatskabelon BU

Notatskabelon SU

Notatskabelon KF

Notatskabelon SO

Notatskabelon ELU

Notatskabelon MT.docx

Kopi af Tillægsbevillingsansøgninger

Punkt 57: Stressklinik

29.00.00-G01-11-16

Resume

Udvalget har tidligere i forbindelse med udarbejdelse af milepæle haft ønske om at sætte fokus på stress, angst og depression. Forvaltningen har udarbejdet forslag til etablering af en stressklinik.

Sagsfremstilling

Sundhed- og omsorgsudvalget har fastsat visionsmål for sundhedsarbejdet for 2014-17, herunder mål for arbejdet med den mentale sundhed og med angst og depression. I Sundhedscentret er der igangsat tilbud vedr. forbedret trivsel, og der er indledt et forskningssamarbejde vedr. mental sundhed, herunder stress, specielt i forhold til grænsen mellem forebyggelse og behandling.

Sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland og regionens kommuner omhandler styrket forebyggelse af langtidssygemeldinger hos borgere med psykisk sygdom gennem samarbejde mellem kommune og almen praksis. Mange langtidssygemeldinger kan undgås, hvis der sættes ind i tide. Under sygemelding kan uopdaget depression betyde manglende bedring i tilstanden og forlænge sygemeldingsperioden. Et mål er tidlig screening for depression.

Der er i den forbindelse udarbejdet en hensigtserklæring med nye mål for samarbejdet mellem Randers Kommune og Region Midtjylland for perioden 2015-2017. Der er her sat mål omkring at styrke samarbejdet med de praktiserende læger.

I København og Aalborg kommuner er der oprettet stressklinikker. Der er stor søgning og ventelister til disse klinikker. Erfaringerne fra klinikkerne er gode, f.eks. har 246 københavnere været i behandlingsforløb i løbet af 2015, hvoraf 100 % er tilfredse og 91 % har oplevet et markant fald i deres stressniveau.

Stress

Stress kan beskrives som en tilstand af kropslig og psykisk ubalance. Jo højere stressniveau, jo dårligere trivsel. Stress er ikke en sygdom, men øger risikoen for fysisk og psykisk sygdom, især hvis der er tale om en tilstand, der strækker sig over en længere periode. Stressniveauet er derfor en vigtig indikator for mental sundhed. Stress forbindes ofte med belastninger i arbejdsmiljøet, og arbejdslivet er da også en vigtig kilde til stressreaktioner. Men stress kan opstå som følge af alle slags belastninger.

Forekomsten af stress blandt voksne i Randers Kommune er undersøgt i 2013. Randers Kommune har en signifikant højere andel med højt stressniveau end regionens befolkning som helhed.

*Howdon har du det? 2013 –
Sundhedsprofil for region og
kommuner. Bind 1.
Aarhus: CFK - Folkesundhed og
Kvalitetsudvikling 2014.*

	Andel af borgere med højt stressniveau
Randers Kommune	27 % (15.000 borgere)
Region Midtjylland	24 %

Stress er et vigtigt sundhedsmæssigt problem, der har store personlige og samfundsmæssige omkostninger og er en vigtig årsag til sygefravær. Der er påvist en klar sammenhæng mellem højt stressniveau og modtagelse af sygedagpenge hos raske, erhvervsaktive personer. Mere end hver fjerde, der er eller har været sygemeldt med stress de seneste to år, mister direkte jobbet på grund af stress.

Der er forskningsmæssig dokumentation for, at stress øger risikoen for hjerte-kar-sygdomme og depression. Ubehandlet stress udløser over halvdelen af alle depressioner og angstlidelser. Den optimale behandling af stress forudsætter en undersøgelse, som vurderer sværhedsgraden af stresstilstanden og en eventuel stressudløst sygdom. Såfremt den stressramte får behandling på et tidligt tidspunkt, kan udvikling af depression oftest undgås, og man vil opleve hurtige bedring. Mennesker med et højt stressniveau kan blive bedre til at undgå og mestre stresspåvirkninger.

Stressklinik i Randers Kommune

På baggrund af ovennævnte forhold er der ønske om at åbne en stressklinik på Randers Sundhedscenter for de af Randers Kommunes borgere, der er ramt af stress.

Formål

Formålet med en stressklinik er at forebygge længerevarende stress, depression og andre følgesygdomme efter stress. Endvidere er formålet at medvirke til, at færre borgere oplever langtidssygemelding fra arbejdsmarkedet.

Mål

De konkrete mål er:

- At stressramte borgere forbedrer deres mestringsevne i forhold til stresspåvirkninger
- At stressramte borgere oplever et fald i deres stressniveau
- At stressramte borger oplever, at de modtager en kompetent og nyttig indsats i forhold til deres stress

Målgruppe

Tilbuddet er til borgere over 18 år i Randers Kommune, der er henvist fra egen læge, og som:

- Har oplevet symptomer på stress i mindst en måned, fx søvnbesvær, tristhed, træthed, irriterabilitet og koncentrationsbesvær
- Er interesserede i at lære at meditere, og som er interesserede i at deltage på hold sammen med andre
- Ikke er belastede af andre psykiske lidelser eller misbrug, og som kan forstå og udtrykke sig på dansk

Indhold af tilbuddet

Tilbuddet til stressramte borgere er bygget op omkring et 9-ugers forløb, der har dokumenterede positive effekter på deltagernes stress, mentale sundhed, depressionssymptomer mm.

Forløbet kræver henvisning fra egen læge og foregår på hold med 12-14 deltagere og en psykolog. Holdet mødes en gang om ugen i løbet af de 9 uger, og hver gang varer 3 timer. Den primære metode i forløbet er meditation med praktiske øvelser, selvtræning mellem mødegangene og med mulighed for psykologsamtaler. Der arbejdes med kroppen, psyken og sociale relationer. Forløbet forudgås af samtale med psykolog.

Der sigtes mod at gennemføre forløb for ca. 150 borgere pr. år

Der vil blive udarbejdet en kommunikationsplan, herunder hvordan der skal informeres om tilbuddet til borgerne, og hvordan kontakten til og med de praktiserende læger skal udforme sig.

Samarbejdspartnere

- Praktiserende læger i Randers Kommune
- Regionshospitalet Randers
- Jobcenter Randers
- Aalborg Universitet

Organisering

Tilbuddet forankres organisatorisk i Sundhedsteamet, Randers Sundhedscenter. Indsatsen varetages af et tværfagligt team, bestående af psykologer, psykomotorisk terapeut, coach og koordinator.

Evaluering

I starten af indsatsen udarbejdes en evalueringsplan, der tager udgangspunkt i de opstillede mål. Der vil blive tale om en intern evaluering, evt. med inddragelse af konsulent fra Randers Sundhedscenter. Der benyttes såvel kvantitative som kvalitative data, der indsamles til formålet. Med henblik på dokumentation af indsatsen foretages registrering af deltagernes navn, CPR og adresse samt fremmøde. Registreringen foretages i KMD.

Der foretages evaluering i forhold til målsætningen, efter at indsatsen har kørt i et år, med henblik på tilretning af tilbuddet. Der udarbejdes rapport, der forelægges relevante beslutningstagere.

Forslag til tidsplan

Jan. 2017: Planlægning og opstart af indsatsen

Marts 2017: Opstart af første holdforløb

Marts 2018: Evaluering af indsatsens første år

April 2018: Indsatsen rettes til og sættes i drift

Henvisninger:

<https://broen.randers.dk/media/11771/visionsmaal-sundheds-og-aeldreudvalget-milepaele.pdf>

http://www.sundhedsaftalen.rm.dk/siteassets/forside/sundhedsaftale_tryk.pdf

http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1909070

<http://www.defactum.dk/publikationer/ShowPublication?id=392&pageId=309986>

<http://www.rm.dk/siteassets/om-os/aktuelt/grafik/pdf/hvordan-har-du-det/2910-08-216-online5-stress-og-sygefravar.pdf>
Ugebrevet A4. 2009.

www.stressforeningen.dk

Jensen CG, Lansner J, Petersen A, Vangkilde SA, Ringkøbing SP, Frokjaer VG, Adamsen D, Knudsen GM, Denninger JW, Hasselbalch SG. Open and Calm--a randomized controlled trial evaluating a public stress reduction program in Denmark. BMC Public Health. 2015 Dec 16;15:1245

Økonomi

Der er behov for tilførsel af midler til at drifte klinikken. Udgiften skønnes at være 2.250.000 kr.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til sundheds- og omsorgsudvalget

at udvalget drøfter sagen set i relation til milepæle, herunder tager stilling til, hvad den videre proces er.

Beslutning

Indgår i budgetdrøftelserne.

Fraværende: Steen Bundgaard

Punkt 58: Status for forskning i Randers sundhedscenter - april 2016

29.00.00-G01-7-16

Resume

Byrådet har i sin vision for 2021 beskrevet, at der er etableret et videns- og forskningscenter på sundhedsområdet i Randers. Derudover har Randers Sundhedscenter som et af sine mål at medvirke til ny evidens på Sundhedsområdet, dels ved at være med i forskningsprojekter og dels ved at være arena for forskning. I sagen beskrives det nuværende samarbejde med både Århus, Ålborg og Syddansk Universitet, i form af speciale studerende, Ph.d. studerende og forskere.

Sagsfremstilling

Status for i gangværende projekter

I nedenstående er der udarbejdet en kort status for de igangværende forskningsprojekter i Randers Sundhedscenter.

Tjek dit Helbred

Tjek dit Helbred er et forskningsprojekt mellem Randers Kommune, Region Midt og Almen Medicin fra Århus Universitet. Det er et sundhedsfremmeprojekt, der undersøger hvilken betydning helbredstjek, lægesamtaler og opfølgende sundhedstilbud har for sundhedstilstanden her og nu samt på sigt. Tilbydes til alle kommunes borgere mellem 30 og 49 år over en 5-årig periode.

Motivation til træning på hjerteområdet

Forskningsprojekt med Associate Professor og Ph.D. Birthe Dinesen fra Department of Health Science and Technology på Aalborg Universitet. Formålet med dette forskningsprojekt er, at finde en form for devise, selftrackere, ur eller lignede, der kan støtte og motivere borgere, der er tilknyttet hjerteområdet til at lave mere træning.

Health and Big Data

Sundhedsfremmeheden er partner med Aalborg Universitet i en stor ansøgning omhandlende 'Health and Big Data'. Dette er et projekt omkring brug af mobil og trådløs teknologi i forbindelse med Selftracking og patientstyrede sundhedsplaner, Portal til Diabetespatienter og Digitalt Nationalt Sundhedscenter (projektet er prækvalificeret, og der er sendt egentlig ansøgning).

Fælles forskningsprojekt mellem AU Århus Universitet og Randers Sundhedscenter.

Pilotprojekt i april-juni. Egentlig 3-årigt projekt med start i efteråret 2016.

Niels Viggo Hansen, ph.d., Uffe Juul Jensen professor, Interacting Minds Center, Institut for Kultur og Samfund har henvendt sig omkring et forskningsprojekt hvor man vil undersøge effekten af Mindfulness som en metode i forbindelse med vægttab og livsstilsændringer.

Der er lavet et mindre projekt i København hvor der viste sig at være vægttab og effekt på længere sigt i forbindelse med brug af Mindfulness.

I Randers Sundhedscenter er der mulighed for dels at stille Mindfulnessinstruktører og Diætister til rådighed samt en stor berøringsflade til stort set alle borgere. Der er i dag ikke faste tilbud omkring længerevarende vægttabsforløb til almindelige borgere, da der er sparsomt med evidens på området. Nu er der mulighed for at få afprøvet en metode og få forskning på det samtidigt.

Træningsfløje til KOL-patienter – Ph.d.-studie

Samarbejde med Ph.d. forsker fra VIA University. Formålet med dette forskningsprojekt er at implementere evidensbaseret viden i forhold til KOL-patienter. Patienterne har i projektet fået udleveret en træningsfløjte, der styrker deres vejrtrækningsmuskulatur og derved får de nemmere ved at klare sig i dagligdagen. Forskningsprojektet har forløbet planmæssigt og oplevelsen i Rehabiliteringsenheden er, at patienterne anvender fløjten. De endelige resultater af projektet vil dog først være kendt om 12 måneder og når disse er kendt, skal der tages stilling til om træningsfløjten skal implementeres permanent i Rehabiliteringsenhedens tilbud til KOL-patienter.

Health-literacy

Et allerede gennemført studie har undersøgt, hvordan borgere i region Midtjylland oplever sundhedsinformation og interaktion med sundhedsprofessionelle (dimensioner af health literacy), og om der er forskelle på borgere med forskellige kroniske sygdomme. Personer med kroniske tilstande rapporterer flere vanskeligheder end den almindelige befolkning. Særligt har de udfordringer i deres dialog med de professionelle.

Resultaterne peger på en udfordring med at justere vores sundhedsvæsen, ikke mindst almen praksis, til mere differentierede indsatser. Rehabiliteringsenheden indgår fremadrettet i et nyt forskningsprojekt på hjerteområdet med henblik på at skabe mere optimal sammenhæng mellem sundhedskompetence og sundhedsmål ved at få viden om, hvordan vi informerer og interagerer med borgere, der har kronisk sygdom.

Fælles Forskningsprojekt mellem AAU og Randers Sundhedscenter, Godt i Gang.

Humanistisk Fakultet, Institut for Kommunikation har henvendt sig til Godt i Gang fordi Randers Kommune herigennem har et unikt tilbud til sine medarbejdere. Lektor ved Instituttet, Einar Baldursson har i flere år arbejdet og forsket i stress. Mellem Godt i Gang og AAU er der aftalt dels et 4-årigt samarbejde, dels et fælles forsknings projekt, der ligeledes løber over en fireårig periode.

Forskningsprojektets mål er at udvikle et screeningsskema, som med signifikant sandsynlighed kan identificere tidlig

belastnings- og stresssymptomer, der kan føre til sygefravær, samt at udvikle en kort indsats der forbedrer ledere og medarbejderes mulighed for en tidlig indgriben, så fravær og periodevis nedsat arbejdsevne undgås.

Effekten af 3-D scanningsbilleder

Tandreguleringsafdelingen og røntgenafdelingen på Tandlægeskolen i Aarhus forsker i effekten af 3-D scanningsbilleder af fejllejrede overkæbebjørnetænder versus alm teknik. Formålet er at finde ud af om det har nogle konsekvenser for behandlingsplanlægningen.

SEALANT-DK

Fire medarbejdere, to tandlæger og to tandplejere, deltager i SEALANT-DK. Dette er en opfølgning på SEAL-DK, der var det forskningsprojekt, som gør at der lakeres over caries. SEALANT forskningen afprøver seks forskellige lakeringsmaterialer. Det er Tandlægeskolen i København, der styrer projektet.

Screening for langsynethed og konvergensinsufficiens

Randers Kommune, Skolesundhedsplejen og Optikerhøjskolen samarbejder om et forskningsprojekt, der skal sikre, at skolebørn ikke går med uopdagede synsvanskeligheder i årevis.

Forskningsprojektet er i samarbejde med overlæge Kirsten Baggesen fra Aalborg Universitetshospital, er finansieret af Synoptik-Fonden og godkendt af Datatilsynet og Videnskabsetisk Komité.

Yderligere fokuspunkter i sundhedsplejen

Derudover har sundhedsplejen fokus på 2 overvægtsprojekter, hvor de blandt andet gerne skulle generere nogle evidensbaserede resultater. Yderligere er der indgået en aftale med Jens Christian Holm, Holbæk om at sende data til ham, som han må bruge i sin forskning.

Etablering af hjemmeside omkring forskningssamarbejde med Randers Sundhedscenter.

Om kort tid vil der på hjemmesiden for Randers Sundhedscenter være en plads, som beskriver igangværende forskningsprojekter på området, herunder hvordan man kommer i kontakt med Randers Sundhedscenter, hvis man gerne vil forske på området.

Afsluttende kommentarer.

Selv om Randers Sundhedscenter ikke har en enhed for forskning, så er der klart en tendens i retning af, at Randers Sundhedscenter med meget jævne mellemrum bliver kontaktet fra forskningsinstitutioner med ønsker om at indgå i samarbejde om forskning. Det er ikke hver gang at vi kan sige ja tak til samarbejdet, men der er en stigende interesse. Det er indtrykket, at Randers Sundhedscenter er ved at opbygge et positivt renommé på området.

Økonomi

Ingen.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til sundheds- og omsorgudvalget

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Steen Bundgaard

Punkt 59: Forløbsprogram for diabetes - revideret - april 2016

29.00.00-G01-14-16

Resume

Forløbsprogram for type 2 diabetes er i overensstemmelse med Sundhedsaftalen 2015-2018 blevet revideret af en tværsektoriel forløbsprogramgruppe.

Sagsfremstilling

Forløbsprogram for type 2 diabetes er i overensstemmelse med Sundhedsaftalen 2015-2018 blevet revideret af en tværsektoriel forløbsprogramgruppe.

De væsentligste ændringer i det reviderede forløbsprogram er:

- Udvikling af en ny stratificeringsmodel, der består af fire sygdomsstadier, som borgeren placeres på afhængig af, hvor fremskreden sygdommen er. Borgeren med type 2 diabetes kan kun rubriceres i ét og kun ét sygdomsstadium. Det er således altid tydeligt, hvem der er ansvarlig for behandlingen, og hvilke indsatser der er relevante hvornår i sygdomsforløbet. For hvert stadium er det beskrevet:
  - Hvilke sygdomskarakteristika der skal være opfyldt for, at borgeren kan indplaceres på det givne stadium
  - Formål med den sundhedsfaglige indsats
  - Intervention og behandlingsmål
  - Ansvars- og opgavefordeling.Patientuddannelse som i højere grad tilpasses den enkelte borgers behov, situation og ressourcer. Patientuddannelses tilbud kan være relevante på alle sygdomsstadier og bør gives, når borgeren er motiveret til at modtage det.
- En mindre organisatorisk ændring i forankringen af patientuddannelse, der giver mulighed for, at nogle af de patienter, der i dag bliver henvist til diabeteskole på hospital, i stedet af f.eks. geografiske hensyn modtager et kommunalt patientuddannelses tilbud.
- Udvidet beskrivelse af det tværsektorielle samarbejde i forhold til øjenundersøgelser, fodundersøgelser og diabetiske fodsår.

Forløbsprogrammet er godkendt i Sundhedskoordinationsudvalget den 17. marts 2016. Det er vurderingen, at det reviderede program ikke giver anledning til markante udgiftsændringer for kommuner. Det er aftalt, at der skal følges op på programmet både i forhold til faglige såvel som økonomiske aspekter.

Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med det nationale initiativ om udvikling af forløbsplaner den 9. marts 2016 udgivet anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med type 2 diabetes. Anbefalingerne omhandler mange af de samme temaer som forløbsprogrammet. I forløbsprogrammet henvises til anbefalingerne med en passus om, at der i disse kan hentes uddybende information.

Den videre proces

Forløbsprogrammet forventes fuldt implementeret i løbet af den eksisterende sundhedsaftaleperiode (2015-2018). De fem klyngestyregrupper, hvor hospitalets samarbejde med de tilhørende kommuner er forankret, er ansvarlige for at koordinere implementeringen af ændringerne i det reviderede forløbsprogram.

Økonomi

ingen - jvf. sagsfremstilling

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til sundheds- og omsorgsudvalget

at forløbsprogram for diabetes godkendes

Beslutning

Tiltrådt.

Fraværende: Steen Bundgaard

Bilag

forløbsprogram_type2diabetes.pdf

Punkt 60: Konstituering af formand for sundheds- og omsorgsudvalget i udvalgsformandens sommerferie

00.22.04-A30-4-16

Sagsfremstilling

Udvalgsformand Leif Gade har oplyst, at han holder ferie i ugerne 27, 28 og 29.

Næstformanden Ole Skiffard, konstitueres i denne periode som formand.

Da perioden er på mindst 2 sammenhængende uger, vil næstformanden ifølge vederlagsbekendtgørelsen modtage vederlag for perioden svarende til formandens vederlag forholdsmæssigt for den pågældende periode.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til sundheds- og omsorgsudvalget

at næstformand Ole Skiffard, indtræder i udvalgsformandens funktioner under dennes ferie i ugerne 27, 28 og 29.

Beslutning

Tiltrådt.

Fraværende Steen Bundgaard

Punkt 61: Dialogmøde Ældrerådet og Sundheds- og omsorgsudvalget

00.22.04-A00-2-15

Sagsfremstilling

Der afholdes dialogmøde mellem ældrerådet og sundheds- og omsorgsudvalget. Punkterne til dagsordenen er:

- Fremtidens plejehjem
- Brugertilfredshedsundersøgelse på ældreområdet
- Budget 2017

Til mødet vil også chefgruppen, ledere, og fællestillidsrepræsentanter deltage.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til sundheds- og omsorgsudvalget
at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.
Fraværende: Steen Bundgaard